

ПРЕДЛАГАЧИ: Димитар Апасиев – пратеник

Борислав Крмов – пратеник

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК,
ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје,
јули 2021 година

ДО:
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО
НА РЕПУБЛИКА С. МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 71 став 1 од Уставот на Република С. Македонија и членовите 132, 137 и 170 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Ви поднесуваме *Предлог на закон за дополнување на Кривичниот законик*, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

В О В Е Д

I. ОЦЕНКА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Хармонизацијата на домашната легислатива, како процес на усогласување на националните законодавства со правото на Европската Унија, претставува обврска на приближување на решенијата на националното законодавство кон правото на ЕУ.

Обврската за хармонизација на законодавството на Република Македонија со правото на Европската Унија извира од членот 68 од *Спогодбата за стабилизација и асоцијација* („Службен весник на Република Македонија“ број 28/2001). Во насока на почитување на оваа обврска од Спогодбата, во *Деловникот на Собранието на Република Македонија* од 2008 година, регулирана е одредба во членот 135 со која во содржината на секој предлог закон со кој се врши усогласување со правото на Европската Унија, задолжително во воведот предлагачот мора да ги наведе и да се содржани податоци за изворниот акт на Европската унија со полн назив, број и датум како и министерска Изјава за усогласеност.

За предлог законите со кои се врши транспонирање на европското законодавство специфика е и ознаката со знамето на Европската Унија, кое како симбол укажува дека со овие предлог закони заради унификацијата на правото на Европската Унија се врши хармонизација на актите на Европската унија во националното законодавство.

Заради значењето кое го имаат овие Предлог-закони и пред сè заради обврската и потребата од усогласување со правото на ЕУ, законодавецот кога ги формулирал овие одредби од Деловникот уредил и пократок рок за разгледување на предлог законите со посебни членови (тродневна комисијска расправа).

Примената на одредбите во изминатите четири години се покажа како правна празнина и многу честа алатка преку која беа донесени закони во Собранието кои никако не можеа да се ставаат во категоријата на „европски закони“, односно закони кои транспонираат европско законодавство и со кои ќе се обезбеди конзистентност, координација и јасна слика и мониторинг на процесот на приближување на законодавството.

Во ваква постапка беа донесени системските закони од типот на: Законот за Академија за судии и обвинители; т.н. Закон за употреба на јазиците (за кој, дури и Венецијанската комисија при Советот на Европа испрати мислење дека на институциите им се наметнуваат нереални правни обврски); Законот за јавното обвинителство; Законот за изменување и дополнување на Законот за Советот на јавните обвинители; Законот за пописот на населението, становите и домаќинствата во Република Северна Македонија 2021 година; Закон за Ратификација на Конечната спогодба за решавање на разликите опишани во резолуциите 817 (1993) и 845 (1993) на Советот за безбедност на Обединетите нации, за престанување на важноста на Привремената спогодба од 1995 година и за воспоставување на стратешко партнерство меѓу страните; Законот за Агенција за разузнавање и други суштински важни закони.

Под знамето на Европската унија, односно како закони со кои се врши транспонирање на правото на ЕУ, Владата како предлагач во неколку наврати сакаше во собраниска процедура да поминат и други закони како што беа: Предлог- Законот за контрола на опојни дроги и психотропни супстанции; Предлог на Законот за учебници и други наставни и дидактички материјали во основно и средно образование; и последната измена и дополнување на Законот за државјанство на Република Македонија.

Со горенаведените и многу други донесени закони од Собранието целосно се девалвираше законодавната постапка во македонскиот парламент, како законодавен дом, заради пречеста злоупотреба на знаменцето на ЕУ, како препознатлив симбол на усогласување на македонското со европското законодавство, спротивно на Деловникот

со што се смени ликот на државата во која живееме, директно злоупотребувајќи ја нашата стратешка цел Европската Унија и сериозно нарушувајќи го принципот на владеењето на правото како темелна вредност на уставниот поредок.

Заради отстранување на можноста за идна злоупотреба и произволност во примената на одредбите од Деловникот на Собранието на Република Македонија кои се однесуваат на предлог законите со кои се врши усогласување со правото на Европската Унија и пред сè заради нивна доследна примена, со овој предлог-закон се предвидува посебно кривично дело за злоупотреба на европското знаме во Собраниска процедура, во Главата триесет: „КРИВИЧНИ ДЕЛА ПРОТИВ СЛУЖБЕНАТА ДОЛЖНОСТ“ од Кривичниот законик на РМ.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Со овој Предлог-закон ќе се овозможи сигурност во правниот систем, усогласеност на предлозите на законите и другите прописи со Уставот, со законодавството на Европската Унија и со меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот, со Деловникот на Собранието на Република Македонија преку негово почитување и правилна примена, почитување на темелните вредности на уставниот поредок, односно владеењето на правото и правната држава и, во вистинска смисла, ќе се прикаже стратешка цел на нашата држава а тоа е Европската Унија, за која цел Република Македонија како прва земја ја потпиша Спогодбата за стабилизација и асоцијација со Европските заедници и нивните земји-членки и беше првата земја од Западен Балкан во која истата стапи на сила како акт со постојна правна рамка за регулирање на односите на Република Македонија со Европската унија.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОНОТ ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Спроведувањето на Предлогот на закон не повлекува финансиски импликации од Републичкиот буџет за 2021 година.

IV. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ, НАЧИНОТ НА НИВНО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на Предлог на законот не се потребните финансиски средства и истиот не повлекува материјални обврски за одделни субјекти.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

Врз основа на членот 170, ст. 1, ал. 1 од Деловникот на Собранието на Република Македонија предлагаме Собранието Предлог на законот да разгледа по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА КРИВИЧНИОТ ЗАКОНИК

Член 1

Во Кривичниот законик („Службен весник на Република Македонија“ број 37/1996, 80/1999, 4/2002, 43/2003, 19/2004, 81/2005, 60/2006, 73/2006, 7/2008, 139/2008, 114/2009, 51/11, 135/11, 185/11, 142/12, 166/12, 55/13, 82/13, 14/14, 27/14, 28/14, 115/14, 132/14, 160/14, 199/14, 196/15, 226/15, 97/17 и 248/18), по членот 353-в се додаваат нов наслов и нов член 353-г, кои гласат:

„Злоупотреба на Европско знаменце во собраниска процедура

Член 353-г

(1) Службеното лице како овластен предлагач на закон (претседател на Влада, министер, заменик-министер, државен секретар, претставник, повереник и др.) кое во постапката на поднесување на предлог-закон, до претседателот на Собранието, ќе го искористи европското знаменце за поднесување предлог-закон со кој наводно се врши усогласување со правото на Европската Унија, спротивно на одредбите од Деловникот на Собранието на Република Македонија – ќе се казни со затвор од една до пет години.

(2) Службеното лице на органот на централната државна власт (претседател на комисија, претседател на Собрание, претседател на Република) кое, со искористување на својата службена положба или овластување, со пречекорување на границите на своето службено овластување или со неизвршување на својата службена должност во законодавната постапка во Собранието, без да го врати на доработка, ќе пушти во собраниска процедура, ќе закаже пленарна седница или седница на работно тело или ќе потпише указ за прогласување на закон со кој наводно се врши усогласување со правото на Европската Унија, односно ќе го искористи европското знаменце спротивно на одредбите од Деловникот на Собранието на Република Македонија со цел неосновано да ја скрати и ограничи дискусијата пред пратениците – ќе се казни со затвор од најмалку пет години.

(3) Државниот службеник, службено лице, или одговорно лице во органот на државната власт или во органот на државна управа кое ќе подготви или изработи, или ќе нареди да се подготви или изработи предлог-закон со кој наводно се врши усогласување со правото на Европската Унија, или со постапување на друг начин несовесно ќе ги изврши своите службени овластувања и должности и со тоа ќе ги повреди одредбите од Деловникот на Собранието на Република Македонија – ќе се казни со затвор од шест месеци до три години

(4) На лицата од ставовите (1), (2) и (3) задолжително ќе им се изрече и мерката забрана за вршење професија, дејност или должност.“.

Член 2

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ–ЗАКОНОТ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ-ЗАКОНОТ

Во Предлогот на закон за дополнување на Кривичниот законик регулирани се 2 члена.

Со членот 1 се уредува Кривично дело: „Злоупотреба на европското знаменце во собраниска процедура“.

Со овој член се предвидува казна затвор за предлагачите на Предлог на закон со кои се врши усогласување со правото на Европската Унија спротивно на одредбите од Деловникот.

Казна затвор за претседателот на Собранието како овластено лице доколку пушти во постапка закон со европско знаме кое не е во согласност со Деловникот односно кога не ги содржи сите елементи предвидени во членот 135 од Деловникот на Собранието на Република Македонија.

И со ставот 3 од предложениот член 1 се предвидува Казна затвор за државните службеници и службените лица односно подготвувачите на закони и другите службени лица кои во постапката на подготовка и во натамошната собраниска процедура нема да ги применат одредбите од Деловникот кои се однесуваат на Предлог законите со кои се врши усогласување со правото на Европската Унија .

Членот 2 предвидува влегување во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби се меѓусебно поврзани и прават единствена правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложеното законско решение ќе се укине можноста за искористување на одредбите од Деловникот на Собранието на Република Македонија за поднесување и разгледување на Предлог закони од овластени предлагачи со кои се врши транспонирање на правото на европското законодавство со националното законодавство, спротивно на одредбите од Деловникот, односно на актуелниот член 135.

Со овој Предлог-закон, исто така, ќе се создаде законска обврска за примена и почитување на сите таксативно наброено елементи кои мора да ги содржи Предлог законот за да се разгледа во собраниска постапка, како закони со кои се врши хармонизација со правото на ЕУ.

Со Предлог-законот ќе се укине произволноста на претседателот на Собранието различно да ги применува одредбите од Деловникот кои се однесуваат на (не)разгледување на Предлог-закони со кои се усогласува правото на ЕУ во Собранието, кое во досегашната пракса директно зависеше од негова лична дискреција и слободна проценка и со законот ќе се ускрати можноста Владата, како овластен предлагач, овие механизми, односно европското знаменце, да го користи за брзоплето донесување и шверцување штени и контроверзни закони за кои македонското општество нема постигнато поширок национален консензус.